

Bolesti zad u dětí

MUDr. Irina Chmelová, Ph.D., MBA^{1,2}, doc. MUDr. Dalibor Pastucha, Ph.D., MBA^{1,2,3}, MUDr. Anna Šilarová^{1,2}, doc. PhDr. Radana Jesenická, Ph.D.², Ing. Mgr. Jakub Wrona²

¹Klinika rehabilitace a tělovýchovného lékařství, Fakultní nemocnice Ostrava, Ostrava

²Klinika rehabilitace a tělovýchovného lékařství, Lékařská fakulta Ostravská univerzita, Ostrava

³ReFit Clinic, s. r. o, Olomouc

⁴Ústav epidemiologie a ochrany veřejného zdraví, Lékařská fakulta Ostravská univerzita, Ostrava

Výskyt bolestí zad u dětí je méně častý než u dospělých, novější literární odkazy poukazují na relativně vysokou incidenci s tím, že jen část pacientů vyhledá lékařskou péči. Alarmující jsou zjištění, že incidence bolestí zad především v bederní oblasti je na vzestupu. Většinu případů bolesti zad dětí řadíme do skupiny tzv. funkčních bolestí, kdy za příčinou obtíží nestojí příčiny organické, ale většinou svalové dysbalance a dlouhodobé přetěžování. Příčinou těchto stavů je především špatný životní styl. Neřešení příčin potíží u této kategorie dětských pacientů představuje riziko zhoršení problémů v dospělém věku.

Klíčová slova: bolest zad, děti, rehabilitace, pohyb.

Back pain in children

The occurrence of back pain in children is less frequent than in adults, newer literature references point to a relatively high incidence, with only a part of patients seeking medical care. Alarming are the findings that the incidence of back pain, especially in the lumbar region, is on the rise. Most cases of children's back pain are classified as functional pain, when the cause of the problem is not organic, but mostly muscle imbalance and long-term overuse. The cause of these conditions is primarily a bad lifestyle. Failure to address the causes of problems in this category of pediatric patients poses a risk of worsening problems in adulthood.

Key words: back pain, children, rehabilitation, physical activity.

Úvod

Na rozdíl od dospělé populace, kde je incidence bolestí páteře vysoká a bolesti zad představují dlouhodobě druhý nejčastější důvod pracovní neschopnosti (1), jsou údaje o výskytu bolesti zad u dětí nejednotné. Dle některých autorů se výskyt bolestí bederního úseku páteře u adolescentů blíží prevalenci dospělých (2, 3). Ačkoli se všeobecně předpokládá, že výskyt bolestí zad u dětí není tak častý jako u dospělých, novější literární odkazy poukazují na relativně vysokou incidenci s tím, že jen část pacientů vyhledá lékařskou péči (2). Alarmující jsou zjištění, že incidence bolestí

zad, především v bederní oblasti je na vzestupu (4, 5).

Lékařem prvního kontaktu při bolestech v zádech u dětí je praktický lékař pro děti a dorost (PLDD), který by měl na základě své rozvahy a vyšetření vyloučit především závažné stavy spojené s bolestmi páteře a rozhodnout, zda dítě odešle k podrobnějšímu vyšetření a léčbě, nejčastěji k rehabilitační. Při vyšetření bychom se měli zaměřit na důkladnou anamnézu s důrazem na varovné příznaky, které by mohly signalizovat závažnost obtíží (v angličtině tzv. red flags). Zvláště bolesti zad trvající déle než 4 týdny u dětí do 12 let věku vyžadují naši zvýšenou pozornost.

Tab. 1. Varovné signály (red flags) pro bolesti zad u dětí

■ Věk do 5 let
■ Bolesti trvající déle než 4 týdny
■ Přítomnost nočních bolestí
■ Celkové příznaky (teploty, schvácenost, úbytek hmotnosti)
■ Ranní ztuhlost páteře
■ Neurologické příznaky
■ Inkontinence (moč, stolice) u dříve kontinentního dítěte

Anamnéza

Dětské pacienty jsou při popisu lokalizace, charakteru i intenzity bolestí méně specifičtí než dospělí, odebrání údajů vyžaduje velkou trpělivost a kladení vhodných otázek.

doc. MUDr. Dalibor Pastucha, Ph.D., MBA
Klinika rehabilitace a tělovýchovného lékařství, Fakultní nemocnice Ostrava
Dalibor.Pastucha@fno.cz

Cit. zkr: *Pediatr. praxi.* 2023;24(4):245-248
Článek přijat redakcí: 22. 6. 2023
Článek přijat k publikaci: 15. 7. 2023